

EGE'DE DEFİNECİLER PEŞİNDE

RÖPORTAJ: ÜMİT DENİZ

-1-

Rüyalara giren ALTIN KÜPLER

Rivayete göre milyonluk defineyi ilk olarak yarım asır önce bir papaz aramağa teşebbüs etmişti

K aradenizde bir yelkenli...

Direkleri kırılmış, yelkenleri yırtılmış, sanki muharebe büyük bir muharebe-den yeni kurtulmuş gibi.

Deniz sakin, onun akışına uyarak sessiz sedasız akıp gidiyor.

İlerden bir motor yaklaşıyor. Yelkenlide hâlâ hareket yok. Motördekiler merak edip sokulurlar. Çıma atılır, merdiven uzatılır, tayfalar güverteye atlarlar.

Aman yarabbi, ortalık sahane gibi, etraf kan deryası, ölümler, cesetler gırla...

Motörün kaptanı tayfalarına emir verir. Etrafta canlı mahlûk aranmağa başlanır. Fakat nerede? Sanki büyük bir felâket kanatlarını bu gemiye sürerek geçmiştir.

Nihayet tayfalardan biri ambardan seslenir:

«— Beybaba, burada ölmek üzere olan biri var.»

Koşar inerler. Hakikaten yelkenlinin miçosu orada can çekmektedir. Gemide cereyan eden faciayı öğrenmek için kaptan usuletle delikanlıyı sorguya çeker.

«— Ne oldu evlât? Başını za ne geldi ki?»

Son nefesini vermek üzere olan çocuk, güçlükle:

«— Temel kaptanım definisi yüzünden vuruştuk beybaba» der.

Koyu lâz şivesi ile söylenen bu sözler karşısında motor kaptanı birden ayılır. Demek gemi meşhur Temel kaptanıdır. Ama onun fazla bir parası pulu yoktur ki. Ne de olsa para ile imân kimdedir bilinmez. Onun için suali derinleştirir.

«— E sonra? Peki define ne oldu? Bari onun yerini söyle.»

Çocuk son nefesini verirken güçlükle şöyle mırıldanır:

«— Heç Beybaba. efkâr ettük, sanki olursa dedük. delâ»

Bizdeki define meraklıları da biraz Temel Kaptan'ın tayfalarına benziyor.

Kazmayı küreği kapan, kaymakamlığa verdiği istida ile yer altında senelerce evvel gömülü kalmış olan servetleri çıkarıp kemali afiyetle yemek için gayret sarfediyor. Notice?

İşte bunu da bu röportaj serisinde beraber görüp anlayacağız.....

O tomobilimiz şafağın alacasında tozlu yollarda sür'at kazanmak için azami gayreti sarfederken yanındaki eli tesbihli zat anlatıyordu:

«— Bundan elli sene kadar evvelmiş bey. Efes'i ziyarete gelmiş bir Katolik Papazı yolculuğu sırasında yorgun düşüp bir ağaç altında uykuyla dalmış. Bulunduğu yer de Kasaba'dan - İzmir'in Tur-

gutlu kazasının bir adı da kasaba - iki saatlik mesafede imiş.

Papaz efendi rüyasında ak sakallı bir pir görmüş. Adam ona:

«— Diyonisos, demiş.» Şimdi uyduğun ağacın altında tam üç küp dolusu çil altın lira var. Bunları çıkar ve hayır işlerine sarfet.»

Rahip efendi birden ayılıp kendine gelmiş ve kara kara düşünmeye başlamış. Acaba sahi mi? Ya rüya ise. Fakat bu da hiç olmazsa tecrübeye değmez mi?

Bunun üzerine keşiş kul-kıp civar köylerden kazma, kürek tedarik etmiş ve gece olunca mehtapta meşenin kökünü kazmağa başlamış. Bir, iki saatlik çetin çalışma sonunda bakmış ki, Pir'i fânî yerden gögedek haklıdır. Üç kocaman küp altın, ağacın kökleri arasında ısl ısl yüzüne gülüyorlar. Rahip efendi nerede ise aklını kaçırayazmış. Çukuru açtığında büyük bir hızla hemen bunu örtmeğe, izini belli etmeğe başlamış.

Gün ağırlarken Suriyeli katolik papazı, ağacın dibini eski hâline getirmiş ve düşünmeğe başlamış. Kendisi buranın yabancı. Etraf köylülerle dolu. Bu altınları tek başına çıkarıp taşınmasına imkân yok. E, ne olacak? Mutlaka bir yardımcı bulmak lazım. Onun için namusuna güvenilir bir Tanrı kulu aramak için yola koyulmuş.

Gün daha yeni atıyormuş. Kasabaya girerken, öküzlerini yederek giden temiz yüzlü bir delikanlıya rastlamış.

[EGE AJANSI]

Bogos Ağa'nın meşhur bağ evi...

Genç ora köylülerinden, Bogos'un oğlu Aleko diye bilinen bir Rum imiş. Ahbap olup beraberce yola devam etmişler. Papaz, konuşmasından edindiği intibaa göre, bu gencin çok temiz yürekli, dini bütün bir Hristiyan olduğunu anlayınca ona açılmış ve definden hiç kimseye bahsetmemesini de sıkı sıkıya tenbih etmiş. Yalnız, bu dini bütün gencin tek kusuru veya meziyeti, babasından habersiz iş yapmaması imiş. O da köye döner dönmez vaziyeti Bogos Ağaya nakletmiş ve papazın teklifini açıklamış.

Bogos Ağanın dini o kadar tam olmasa gerek ki, neticede bu işe müdahale edip altınları oradan çıkartmış ve haberi var diye de oğlu ile birlikte papaz efendiye, ölmüşlerine tez elden kavuşturmuş.

Küpleri gizlice taşıyıp kendi evine -şimdiki Turgutlu'da Gazi Bulvarı üzerindeki tarlasına- saklamış ve altınları kemali afiyetle yemeğe sonra da keyfine bakmağa başlamış.

Şoförümüz, tozlu yola kus tüyü yatak niyetine uzanan bir çoban köpeğini ürktürmek için gayret sarfederken, muhababım sözüne devam et-

ti:

«— İşte bey, şimdi aranan ve altmış bin çil altından ibaret olduğu söylenen beş milyon Türk liralık Bogos'un hazinesi bu defindedir. Biz de şimdi oraya gidiyoruz.»

Zenginin malı zügüdüün cenesini yorarmış. Define hikâyesi ise, asırlar boyunca kuvvetinden hiç kaybetmeden insanları peşinde koşturmuş sihirli bir mevzudur. Ben dahi, alelade bir gazeteci olduğum, hâdiseleri aksettirmekle mukellef bulunduğum halde bu mevzuun cazibesine kendimi kaptırmış, bayağı heyecanlanmışım. Muhatabım:

«— Yalnız bey» dedi, «kasabaya gelince senden beş, on dakika müsaade isteyeceğim. Eve kadar bir uğrayayım. Sonra buluşur, hemen definenin gömülü olduğu yere gideriz.»

«— Peki» dedim. Daha ne söyleyebilirdim ki...

Nitekim Turgutlu'nun varoşlarına geldiğimiz sırada o arabadan indi ve şoföre:

«— Doğru defineciler kahvesine çek» dedi.

YARINKİ YAZI:
BİR KAZA HALKI HEP
AYNI DERT İLE MALUL:
DEFİNECİLİK

[EGE AJANSI]

Defineciler kahvesinde arkadaşımız «defineciler» ile görüşürken.